

НАПРЯМИ

ПЕРВІСНЕ МИСТЕЦТВО 12 • ДАВНЯ ГРЕЦІЯ ТА РИМ 13 • ВІЗАНТІЯ 14 • СЕРЕДНЬО-ВІЧЧЯ 15 • РАННЄ ВІДРОДЖЕННЯ 16 • ПІВНІЧНЕ ВІДРОДЖЕННЯ 17 • ВІДРОДЖЕННЯ 18 ВИСОКЕ ВІДРОДЖЕННЯ 19 • ВЕНЕЦІЙСЬКЕ ВІДРОДЖЕННЯ 20 • МАНЬЄРИЗМ 21
ЗОЛОТА ДОБА ГОЛЛАНДІЇ 22 • БАРОКО 23 • РОКОКО 24 • НЕОКЛАСИЦИЗМ 25
РОМАНТИЗМ 26 • РЕАЛІЗМ 27 • ІМПРЕСІОНІЗМ 28 • ПОСТІМПРЕСІОНІЗМ 29
НЕОІМПРЕСІОНІЗМ 30 • МОДЕРН 31 • ЕКСПРЕСІОНІЗМ 32 • НІМЕЦЬКИЙ ЕКСПРЕСІОНІЗМ 33 • ФОВІЗМ 34 • КУБІЗМ 35 • ФУТУРИЗМ 36 СУПРЕМАТИЗМ 37 • ДАДАЇЗМ 38 • НЕОПЛАСТИЦИЗМ 39 • МАГІЧНИЙ РЕАЛІЗМ 40 • СЮРРЕАЛІЗМ 41
АБСТРАКТНИЙ ЕКСПРЕСІОНІЗМ 42 • ЖИВОПИС КОЛІРНОГО ПОЛЯ 43 • ПОП-АРТ 44
ПЕРФОРМАНС 45 • МІНІМАЛІЗМ 46 • КОНЦЕПТУАЛІЗМ 47

Вступ

АРИСТОТЕЛЬ: «МЕТА МИСТЕЦТВА — ЗОБРАЖАТИ НЕ ЗОВНІШНІ ОЗНАКИ РЕЧЕЙ, А ЇХНЮ ВНУТРІШНЮ СУТЬ».

Під впливом соціальних, політичних, релігійних і економічних чинників призначення мистецтва повсякчас змінюється. Мистецтво відтворює велике розмаїття емоцій, переконань, понять, як-от краса, істина, надія, смерть, життя, безлад і порядок. Воно може бути оповідним, декоративним, філософським, релігійним або просто розважальним, і, хоч із якою метою його створюють, — задля задоволення, розбурхання уяви та емоцій чи аби сказати щось важливе, — воно завжди є літописом сучасності і віддзеркалює свою історичну добу. Навіть руйнуючи усталені традиції, кожен митець відтворює свій час і своє місце в історії, а мистецтво у такий спосіб допомагає нам дізнатися, як люди сприймали себе в різні епохи. Певні його форми існують майже в усіх суспільствах. Мистецтво не має обмежень і чітко не впорядковане. Воно перехрещується і змінюється, впливає і реагує. Воно не народжується у вакуумі і через те іноді буває таким непростим для розуміння. Тут і стане в пригоді ця книжка.

У цьому poradniku увагу зосереджено головню на розвиткові західного мистецтва, на його найвпливовіших течіях і стилях, починаючи від первісних часів і до сьогодні. Тут також проаналізовано деякі з найважливіших робіт, які створили найвидатніші новатори свого часу, а ще розглянуто багато стилістичних напрямів, особливостей різноманітних матеріалів і технік. Ця книга досліджує велику кількість винаходів, нових ідей, мистецьких впливів та підходів упродовж усієї історії людства.

Стилістичні напрями

ПІТ МОНДРІАН: «РОЛЬ МИТЦЯ СКРОМНА. ВІН, ПО СУТІ, Є ЛИШЕ ЗАСОБОМ ПЕРЕДАЧІ».

Стилістичні напрями — це назви певних стилів мистецтва, які в різні часи застосовували художники, що поділяли спільні художні ідеали, стилі, техніки і підходи.

Певні мистецькі напрями отримали свою назву ретроспективно, через багато років після своєї появи, як-от, наприклад, Відродження чи бароко, іншим назва дісталася від самих художників, які об'єднувалися у мистецькі рухи, як-от футуризм чи сюрреалізм, а деякі напрями охрестили критики випадково або у спробі дошкульню викрити їхні

хиби — імпресіонізм і кубізм. Представники деяких мистецьких рухів, як-от дада або «де стейл», визнавали і жваво відстоювали свої принципи, тоді як інші мали небагато спільного між собою і отримали назву свого стилістичного напрямку просто аби наступним поколінням була зрозуміліша їхня діяльність — наприклад, постімпресіонізм. Здебільшого ці напрями стосуються історичних періодів розвитку західного мистецтва.

Спільною рисою всіх стилістичних напрямів і художніх рухів є певний активний період часу: кілька місяців, кілька років або багато років. Тож, наприклад, сучасний художник може працювати в стилі рококо, але його роботи не належатимуть до напрямку рококо, адже той історичний період вже минув. У ХХ ст. мистецькі рухи і напрями з'являлися в такій кількості і змінювали одне одного так стрімко, як ніколи в історії доти. Нині чимало мистецьких рухів навіть не мають чіткого визначення; вони отримують свої назви, коли мине більше часу. Більшість рухів народилися, коли певні авангардисти починали ламати усталені «правила», традиції і створювати щось принципово нове, що істотно відрізнялося від мистецтва, створеного до них. Деякі течії виникли як умисна реакція на інший рух, як-от поп-арт, який з'явився в Америці у 1960-ті роки у відповідь на появу абстрактного експресіонізму. Інші наслідували попередні мистецькі періоди, як-от, наприклад, представники раннього бароко наслідували Високе Відродження, а чимало художників ХІХ ст. — мистецтво Середньовіччя. На наступних сторінках ви знайдете пояснення багатьох найважливіших стилістичних напрямів, починаючи від первісного мистецтва, Давньої Греції і Середньовіччя.

Роботи

АНРІ МАТІСС: «ТВОРЧИСТЬ ВИМАГАЄ СМІЛИВОСТІ».

Цей розділ охоплює часовий проміжок у приблизно 18 000 років. Тут розглянуто деякі з найбільш революційних і найвпливовіших творів мистецтва в історії людства.

Кожен з цих творів — портрети, скульптура, оголена натура, пейзажі, алегоричні, міфічні та історичні сюжети — несе потужний сигнал і демонструє яскравий художній стиль, виражаючи індивідуальний підхід і задум автора. Усі твори було обрано за унікальність, майстерність і революційний підхід авторів. Попри нищівну критику, глузування та ганьблення, яке вони отримали на свою адресу, коли вперше представили свої роботи, ці митці, діючи інакше і відмовляючись пристосовуватися,